

Praktijkvoorbeeld Bouwsteen 2

Community Care

“Een man kwam in het ziekenhuis terecht en moest een paar dagen blijven. De maatschappelijker werker daar merkte op dat zijn vrouw helemaal niet langs kwam. Ze belde de leefcoach die een kijkje ging nemen. De vrouw bleek wat verward te zijn, geen netwerk te hebben en moest bovendien veel geld betalen voor de taxi naar het ziekenhuis. Daardoor bleef ze maar thuis. De leefcoach wist door het belletje naar de gemeente een abonnement voor de regiotaxi te organiseren, legde contact met de burens die bereid bleken te helpen en samen met de vrouw kon ze de juiste spullen voor haar man uitzoeken. Hierdoor kon ze toch naar haar man, kon ze met hulp van de burens zelf thuisblijven en had weer structuur. Daarna kon meneer weer naar huis met de juiste thuiszorg.”

Door de korte lijntjes tussen zowel het ziekenhuis als de gemeente met de leefcoach, die de verbinding met de wijk (burens) legt, kan snel de juiste ondersteuning ingezet worden waardoor de situatie stabiliseert en een grotere zorgvraag wordt voorkomen.

Wat houdt dit project in en wat is de rol van een leefcoach?

Elvira: Er moeten manieren worden bedacht om samen te werken. Met community care kunnen we zorg vaak uitstellen of voorkomen dat het tot een groter probleem leidt. Alles wordt nu vaak snel geprofessionaliseerd, we willen juist terug naar de basis en een compleet plaatje in beeld krijgen. Van daaruit kunnen we (preventief) de juiste ondersteuning inzetten.

Community care¹ = Het organiseren van zorg en ondersteuning vanuit één integraal (domeinoverstijgend) perspectief, waarbij ook het privédomein van de inwoner en de lokale gemeenschap (community) wordt betrokken. Het draagt bij aan een beter antwoord op de vraag van de kwetsbare thuiswonende inwoner en zijn/haar omgeving.

Cynthia: De rol van de leefcoach is voornamelijk voorliggend werken. Wij werken domeinoverstijgend en lopen eigenlijk mee met een deelnemer tot opname in een verpleeghuis of tot iemand komt te overlijden. De problemen die gaandeweg ontstaan bij een deelnemer pakken we op. Hierbij hebben we mandaat om domeinoverstijgend te indiceren. Hierdoor kunnen we direct ondersteuning inzetten ongeacht of dit vanuit wijkverpleging of sociaal domein komt. Eigen regie en zelfredzaamheid staan hierin altijd voorop. Ook wordt aangesloten bij de schijf van vijf.

¹ Community Care is als project gestart op 1 mei 2018 vanuit [Maria-oord in Dongen](#).

Cynthia: “De community vinden wij erg belangrijk en daar zetten wij als leefcoach schakels in uit. Is de problematiek te groot, dan kijken we verder en wordt een professional betrokken.”

Wie maken er gebruik van de leefcoach en hoe weten zij jullie te vinden?

Cynthia legt uit dat er veel mensen vanuit de Wmo terecht komen bij hen. Er is dan nog niet altijd een duidelijke vraag. Ook via de maatschappelijk werker en de praktijkondersteuner worden niet-pluis gevoelens over burgers doorgegeven. Kinderen van ouderen weten de leefcoach in deze buurten ook te vinden.

Cynthia: Wij hebben heel erg aan onze netwerken gewerkt. We hebben veel partijen bezocht, praatjes gemaakt, korte lijntjes gelegd, informatiemateriaal achtergelaten etc. om zo contact te leggen. Elvira vult aan dat een leefcoach onafhankelijk is en dus echt kijkt wat het meest passend is voor de inwoner.

De leefcoach wordt op deze manier een belangrijke spil in de wijk en richt zich daar op het creëren van een echte community in die wijk. Zonder een leefcoach weet men niet altijd waar men terecht kan omdat er nog niet altijd een concrete zorgvraag is. Aanwezigheid van de leefcoach zorgt er hierdoor voor dat er vroegtijdig ondersteuning kan worden ingezet. Vaak hoeft dit dan geen professionele ondersteuning te zijn maar wordt een oplossing gevonden in het voorliggende veld.

Wat voor competenties heb je nodig als leefcoach?

Er is een goede kennis nodig van de wetgeving (Wmo, Zvw en Wlz). Ook moet je goed kunnen onderbouwen, nieuwsgierig zijn en een helicopterview hebben. Dat laatste is erg belangrijk, waardoor de grens toch wel bij niveau 4 ligt en we merken dat een HBO-opgeleid persoon hier vaak beter toe in staat is. De achtergrond qua opleiding kan wel wisselen. Zo is Cynthia van huis uit wijkverpleegkundige, maar is een collega leefcoach van oudsher welzijnswerker.

Als leefcoaches komen we regelmatig bij elkaar om casussen te bespreken en volgen we periodiek trainingen over uiteenlopende onderwerpen. Dit kan zijn meer zorginhoudelijk, maar kan ook gaan over bijv. gesprekstechnieken. Beide zijn belangrijk.

“Het stukje welzijn heb ik echt moeten leren. En het niet altijd zelf hoeven te doen.”

Wat levert dit project op?

Er wordt momenteel een narratief onderzoek verricht. Het uitdrukken in cijfers is lastig omdat vaak niet goed aantoonbaar is welke zorg je hebt kunnen voorkomen of uitstellen.

Wel zien we echt dat de kwaliteit van leven verbetert als een leefcoach in beeld is.

Daarnaast zien we ook dat het de mantelzorgers veel verlichting biedt. Zij voelen zich echt gesteund als een leefcoach betrokken is, waardoor zij de zorg voor hun naasten vaak beter en langer vol kunnen houden.

Ook loopt de samenwerking met andere partijen steeds beter omdat men elkaar goed weet te vinden, we steeds beter dezelfde taal spreken en elkaar vertrouwen. Een groot voordeel is bovendien dat je, door het domeinoverstijgende mandaat, minder last hebt van de 'domein discussie'. Dat maakt dat we met elkaar slagvaardiger kunnen zijn.

“De puzzelstukjes vallen steeds meer in elkaar.”

Wat zijn/waren eventuele drempels?

De dynamiek is per regio of zelfs plaats verschillend. Hierdoor is er soms weerstand omdat je als leefcoach in bestaande structuren stapt. Zo zijn casemanagers in de ene regio erg blij als een leefcoach betrokken is, in een andere regio is er meer weerstand. Vaak moeten mensen ook de voordelen ervaren, en die zijn niet altijd direct zichtbaar. Maar er is in het begin van een project altijd weerstand. Het vertrouwen moet groeien, en dat heeft tijd nodig. De financiering blijft ook een drempel. We maken momenteel o.a. gebruik van de SPUK-regeling, maar dit is een tijdelijke financiering. We zoeken naar een structurele borging.

Je moet er als partijen gezamenlijk echt in geloven en in willen investeren, en dan zie je dat je steeds verder komt.

Meer weten? Stuur een mail naar e.schapendonk@actiefzorg.nl en Elvira vertelt je graag meer.